

Turun ympäristöterveydenhuolto

telekopio: 2661066

Asia: lausuma elintarvikelain 61 §:n mukaisessa asiassa

Lihaliike Agali Oy (jäljempänä yhtiö) antaa kannanottonsa elintarvikelain (jäljempänä myös Laki) 61 §:n mukaisessa asiassa alla ilmenevin tavoin.

1. Yhtiöllä on hygieenikko Pia Pourin 21.7.2010 §:n 275 kohdalla hyväksymä omavalvontasuunnitelma. Oletan tämän suunnitelman olevan Turun kaupungin tiedossa ja käytössä.
2. Lain 6 §:n 1 momentin 15-kohdan mukaan omavalvonta on järjestelmä, jota noudattamalla toimija pyrkii varmistamaan eri elintarvikemääräysten toteutumisen käytännössä.
3. Yhtiö on pyrkinyt, kuten laissa edellytetään ja on käsityksensä mukaan noudattanutkin tätä suunnitelmaa.
4. Yhtiö on toimittanut 7.3.2012 Pia Pourille omavalvontaan liittyvän seuranta-aineiston, jota tämä ei kuitenkaan ole millään tavalla ottanut huomioon tai se ei ainakaan mistään ilmene.
5. Aineistosta ilmenee, että yhtiö on, kuten edellä on todettu vähintään pyrkinyt varmistamaan toimintansa asianmukaisuuden.

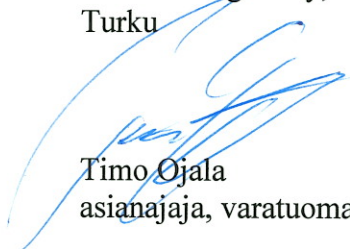
6. Lain 61 §:n mukaan valvontaviranomainen voi peruttaa tekemänsä elintarvikehuoneiston hyväksymistä koskevan päätöksen kokonaan tai osittain, jos terveysvaaraa ei voida muulla tavoin estää. Peruuttamiselle on siten asetettu hyvin korkea kynnyks. Toisin sanoen kaikki muut keinot on ensin käytettävä.
7. Hyväksyminen voidaan lisäksi peruttaa, jos elintarvikehuoneisto tai siellä harjoitettava toiminta ovat olennaisesti elintarvikemääräysten vastaisia eikä elintarvikealan toimija ole noudattanut valvontaviranomaisen antamaa määräystä tai kieltoa.
8. Hallituksen esityksen (HE 53/2005 vp) mukaan peruttaminen on mahdollista vain elintarviketurvallisuutta vaarantavissa tapauksissa ja ainoastaan sillä perusteella, ettei terveysvaaraa voida muulla tavoin elintarvikelain pakkosäännöksiä soveltaen estää.
9. Lain sananmuodosta ja hallituksen esityksestä ilmenee selkeästi se, että lopullinen peruuttaminen on aivan viimeisin keino yhtiön toiminnan puuttumiseen.
10. Ensisijaisina keinoina toiminnan asiamukaisen harjoittamisen ohjaamiseksi ovat laissa säädetyt 53 §:n mukainen viranomaisen ohjausvelvollisuus sekä 55 §:ssä säädetty elintarvikemääräysten vastaisuuden poistaminen.
11. Tässä tapauksessa yhtiön toiminta on poliisin ja muiden viranomaisten toimesta tapahtuneen ”iskun” johdosta keskeytetty yllättäen 29.11.2011.
12. Tämän jälkeen Turun kaupungin terveystoimikunta on tehnyt omia tarkastuksiaan ja tutkimuksiaan kohteessa silmämääräisesti havainnoiden.
13. Mitään näytteitä ei ole kerrottu tuotteista otetun, jonka vuoksi viranomaisten arvioinnit elintarvikkeiden vaarallisuudesta perustuvat näihin tehtyihin havaintoihin.
14. 29.11.2011 tehdyn tarkastuksen jälkeen havaituista puutteista on tehty kirjaukset ja niiden perusteella on 8.12.2011 tehty päätös liikkeen väliaikaisesta sulkemisesta sekä 14.12.2011 päätös elintarvikkeiden luovutuskiellosta.

15. Tämän jälkeen yhtiö on hävittänyt, tehtyjen päätösten mukaisesti, arviolta noin yhdeksän tuhatta kiloa laitoksen tiloissa olevia lihavalmisteita ja tuotteita määräysten mukaisesti.
16. Tämän jälkeen yhtiön loput lihatuotteet on 14.3.2012 Turun kaupungin toimesta hävitetty.
17. Tällöin hävitettyjen lihojen kokonaismäärä on noin 3616 kiloa.
18. Edellä sanottu merkitsee sitä, että yhtiön tiloissa ei ole enää lainkaan lihavalmisteita tai tuotteita, joista tai joiden käsittelystä voisi aiheutua mitään vaaraa.
19. Tämän vuoksi päätöksen arvioinnissa tulee ottaa huomioon laitoksen fyysiset tilat sinänsä.
20. Kun otetaan huomioon se, että omavalvontasuunnitelmaan liittyy selvitys laitoksen fyysisestä toiminta-alueesta, jota yhtiö on noudattanut, niin mitään perustetta tehdyn päätöksen peruttamiselle ei ole olemassa ja olisi kohtuutonta tehdä tällainen päätös nyt, kun kaikkia asiaan liittyvät seikat ovat jo joulukuun alussa 2011 olleet viranomaisten tiedossa.
21. Omavalvontasuunnitelmaan liittyvä laitoksen tila on siinä esitetyn piirustuksen mukainen tänäkin päivänä.
22. Asian arvioinnissa tulee myöskin ottaa huomioon seuraavat seikat:
 - yhtiön toiminnasta vastaava henkilö Sergio Agali on ollut muiden asioiden johdosta vangittuna 29.11.2011 alkaen, jonka vuoksi hänellä ei ole ollut asianmukaista mahdollisuutta ottaa osaa lihojen hävittämiseen eikä antaa asianmukaisia selvityksiä eikä häntä ole kaikkien päätösten osalta edes kuultu,
 - yhtiö ei ole 29.11.2011 jälkeen saanut laissa edellytetyjä kehoituksia toiminnan mahdollisten virheiden tai puutteiden oikaisemiseen ja korjaamiseen ja
 - että virheet ja puutteet on joka tapauksessa oikaistu.
23. Yhtiö on käyttänyt varastotilana alakerrassa olevaa säilytystilaa, jonka käytöstä nyt sitoutuu luopuvansa, jonka jälkeen yhtiön käyttöön jää omavalvontasuunnitelmassa hyväksytyt piirustuksen mukainen yläkerran tuotantotila.

24. Kun otetaan huomioon yhtiölle lihojen hävittämisestä aiheutunut huomattava rahallinen menetys, niin yhtiön elintarvikehuoneiston hyväksymistä koskevan päätöksen peruttaminen lopullisesti aiheuttaisi kokonaisuudessaan lainvastaisen kaksoisrangaistavuuden tilanteen, jota ei voida pitää kohtuullisena.
25. Sanotulla päätöksellä puututtaisiin myös perustuslaissa säädettyyn elinkeinon harjoittamisen vapauteen perusoikeustarkoituksen vastaisesti.
26. Peruuttamisen tarkoitus ei voi olla repressiivinen ja rangaistusluontoinen, mitä se tässä tapauksessa olisi. Lain tarkoituksena on ehkäistä ennalta jokin havaittu konkreettinen vaaratilanne, jollaista ei enää ole olemassa.
27. Yhtiön tuotantotilojen avaaminen ja käyttöönotto voi tapahtua helposti ja asianmukaisesti tilat nyt tarkastamalla, jolloin voidaan havaita niiden olevan siinä kunnossa, kuin elintarvikesäännökset ja määräykset edellyttävät uudenkin tuotantotilan avaamiselle. Tämän jälkeen ohjauksella ja valvonnalla voidaan varmistaa toiminnan asianmukaisuus.
28. Mikäli mahdollisesti toimitettavassa uudessa tarkastuksessa voidaan havaita jotain vikoja tai puutteita, jotka poikkeaisivat aikaisemmin tehdystä hyväksymispäätöksestä, niin niistä tulee antaa ohjausta sekä korjauskehoitus määräaikaisena.
29. Kun liikkeen tiloissa olevat elintarvikkeet on kokonaisuudessaan hävitetty, niin kyse voi tässä vaiheessa enää enintään olla siitä, että tilat saatetaan fyysisesti vastaamaan säännöksiä ja määräyksiä.
30. Asiassa on selvää, ettei laitoksessa ole enää lainkaan sellaisia tuotteita tai terveysvaaraa aiheuttavia elementtejä, joiden johdosta luvan peruuttaminen olisi mahdollista.
31. On myös todettava, että kaikki ”vaara” on ollut täysin viranomaisten arvioon perustuvaa ja hypoteettista eikä konkreettista vaaraa tai mitään seuraamuksia ole aiheutunut.
32. Muut puutteet, kuten esimerkiksi tilojen epäsiisteys, siivoustarvikkeiden puute jne. eivät voi olla perusteena peruuttamispäätöksen tekemiselle.

Turku, 18.4.2012

Lihaliike Agali Oy,
Turku

Timo Ojala
asianajaja, varatuomari

liite:

- valvontakirjaukset